

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

A MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

kiadóhely és kiadóhivatal:
 CLUJ-KOLOZSVÁR,
 Str. A. Muresan 10.
 Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
 TÖRÖK BALINT
 az EME főtitkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
 illetmény fejében kapják. A lap
 megjelenik havonként egyszer.

Egyesülésben az erő.

CLUJ.
 1938
 EXEMPLAR LEGAL

Jól tudja minden méhésztárs, hogy mennyire éget a méz értékesítése. Mikor az üzleti életben minden vonalon az összefogás érvényesül. Csak épen mi maradnánk le erről a pohanó amerikai izü sietségtől, abban a téves hiszemben, hogy egyedül én tudom eladni jobban, magasabb árért a mézfeleslegünket a nagykereskedőhöz, viszünk mintát, esetleg éretlen nekünk, s kérünk érte nagybani eladásnál 1/2 kgros 1/4 kgros árat, a megadott nevet, mert tudja, olcsóbban megkapja a nagybani áron.

Egy szomorú eset történt az utóbbi mézeladásomnál: Elfogadott áron folyik az alku egy nagykereskedővel, amikor belép a szoba, jobban mondva cukorkás-fűszeres utazó. Ajánl mindent, ami jó szezon cikk, így mézet is. De milyen olesón. Gyorsan számba veszi a mézet: az utazó ajánlja 35 lejért nagyban, az én mézemért 10—15% a jutalék az övé, akitől ajánlja a gyűjtő nagykereskedő szintén legkevesebb 10—15%-ot keres, ez kitesz 36—5=30—15%=25 Leit. Tehát legrosszabb esetben a gyűjtő 25 lejért, azért mondom legrosszabb, mert a legdrágább árat kellett azért a kémiai vegyületért adni, mert ki a zárva, hogy méhés ember így eladja a legértékesebb aranyát.

És most kérдем, kit terhel a felelősség mindezekért? Szórnak, de így van: az összes méhészeket, kivétel nélkül, szegénynek érzem mint gazdagot. Hogy miért? Erre is megvan a felelet. Különösen járunk, féltékenyen őrizzük titkunkat. Pedig „Egyesülésben az erő“. Ha minden méhés ember egy akarattal a „Méhész Közlöny“-ben megjelent felhívásnak eleget tesz s az egyesületnek jelezi be legkisebb mézfeleslegét is, egy sejtnyi mézet sem dob a szélre, hanem a központ rendelkezésére bocsássa. Így a központ átláthatja meg az méz árát és hova szállítási irányát. Szóval a központ az egyesület vagy erre a célra törvényesen megalakult szervezet tárgyalna az összes kereskedőkkel, ki lenne minden eladászatlan zárva, mint a dániai kögében központi méz, úgy itt „Erdélyi“ vagy akármilyen elnevezésű márkájú méz volna, ahogy van „Erdélyi“ vaj Palesztinában is, úgy lehetne „Erdélyi (tisza) szinméz“ úgy az itthoni piacon, mint akár Angliában és ezáltal meg volna védve a márka.

Zonda I.

A méh növényi ellenségei.

Az itt felsorolt növények nem rosszakaratu ellenségei a méheknek. Hogy mégis bűnösök, az a nagy fajfenntartási ösztönük terhére irandó. Pálcát törni felettük nem szabad.

Oroszlánszáj félek. Antirrhinum. Nemes válfajai széles kerti virágok. Trmékenyítő bibéit a virág ajkai féltve zárva tartja. A nektárhoz befurakodó méh többnyire örökös rabja marad.

Tököfélek. Cucurbita. Tökvirágzás idején legrövidebb méh élete. A méh testét borító selymes szőrözetet a virágkelyhe valósággal lekoppasztja. Éjjel kinyílt virág szirmai a nap erős sugarai észrevétlenül csukja össze a bent időző méh felett.

Gyujtovány félek. Linaria. Leggyakoribb a közönséges és a rekettye levelű gyujtovány. Mind a két faj nyár utoljára virít. Utak és vasutak sánczaiban, parlagokon, kaszálóokban stb. csoportokban tenyészik. Kénsárga ajakos virágai a méh hátára ragadós himporából kemény pajzsot ragaszt, amely a méh normális légzését gátolja.

Szurkos mécsvirág. Viscaria vulgaris. A virágot tartó száron enyvszerű ragadós képződmény jelenik meg, mely kisebb rovarokat s olykor a méhet is megfogja. Dombos kaszálóokban, erdőszeleken, cserjés sáncokban tenyészik. Virág színe rózsaszín. Alakja a vadszegfűhöz hasonló. 4—5 szál egy csoportban.

Liget szépe. Oenothera. Folyók árterein, vízpartokon homokbuckákon tenyésző magas évelő. Az ökörfarkkóróhoz hasonló kénsárga virágokkal, melyek 4—5 centi hosszú magházon ülnek. Ragadós gazdag himporából alkalmatlan gömböcskék tapadnak a méh testére.

Kanna. Canna indica. Diszes kerti növényünk. Virágzása idején vagy a himpora, vagy a nektára kábító hatással van a méhekre. Alapos megfigyelésem az, hogy a kanna virágot látogató méhek igen kevés százaléka jut vissza a kaputárba. Vagy a kanna ágyások közé, vagy hazarepülés közben hullanak le szédülten.

Bogács félek. Carduus. Szuros tüskös leveleik, magházai a rajtuk foglalkozó méhek szárnyait kirojtozza.

Laposlevelű és a mezei iringó. Eryngium. Előbbi acélkeltirtkább növény. A mezei utak szélein, legelőkön, parlagokon gyakori. Kemény földön heverő tüskös levelekkel. Gömbölyded szárain vannak kerek fészkes virágai. A sok apró virág szirmok, annyi szuros fegyverei a növénynek, melyek a rajtuk időző méh látószervét és szárnyát rongálják.

Ragadó és zöldmuhar. Setaria. Közismert vadmuhar félek, melyek hosszú magházai tele vannak rövid kampós toklászokkal. Ezen borgoescák, ha a növény magva beért, hozzá tapadnak emberhez, állathoz, hogy a magot széthurcoltassák terjesszék. Pihenés végett reá ülő pillét, méhet vagy egyéb rovarot rabul ejtenek.

Sáfrányos és Sulymos buzavirág. Centaurea. Előbbi sárga, utóbbi piros, lila vagy fehér virágokkal, melyek erősen tüskés magházakba vannak ágyazva. Előbbi levelei pók-hálósan fehéres hasogatott. Az utóbbi levele szürkés zöld szárnyasan osztott. Mind a két növény szurós tövissel van borítva. Utak és vetések szélein száraz domoboknál parlagon tenyészik. A méh szárnyát, ormányát rongálja és sok esetben azt felnyársalja.

Kanecukás növény és az amerikai légyecsapó. Mind igen érdekes két növényről még megemlékszem, melyek nálunk csak mind botanikai ritkaságok növénygyűjtőknél találhatók. Az előbbi a levelein képződő kanecukaszrú edénybe édes nedvet termel, amellyel becsalogatja a rovarokat, ahol azután halál vár rájuk. A légyecsapó növénynek pedig a levelei végén van két pótlevele fogas szélekkel, ez a két levél csapdaszerűen összezsapódik, ha rovar száll reá.

Ujzimánd.

Bíró Pál.

Méhészeti eredmények.

Soraimmal bátorítani óhajtom azokat, akik a méhészhajlamot magukban érzik. Ezért a tényeket csupán a maguk egyszerű valóságában vázolom őszintén.

Amikor katonai időmet kiszolgáltam, úgy álltam, mint ahogy Petőfi leírja: „*Oh be jó, hogy semmim sincsen, oh be jó is Istenem*“, annyi különbséggel, hogy nem csak semmim, de senkim sem volt. Azonban élni kellett és sajnos nagyon hamar észrevettem, hogy milyen nehéz semmiből kezdeni.

Vidékünköt jó mézelőnek találtam, így 1935. nyarán, minden gyakorlat nélkül és kevés pénzzel hozzákezdtem a méhészkedéshez. Nagy nehézségek árán szereztem 6 kas méhet. Télen kettő elpusztult mert volt gazdájuk kevés eledellel adta el. Így saját káromon tanultam s beláttam, hogy minden sikernek csak tudás lehet az alapja. Előfizettem a „Méhészeti Közlöny“-re, sőt a Valló—Török-féle méhészeti könyvet is megvettem. Így már némi tudással, de minden gyakorlat nélkül reménykedtem a következő tavaszban. Időközben ritkán kaptam munkát és a sovány hérből legszerényebben élve sikerült hol egy gyalut, hol egy fűrészt beszerezni, sőt a tél folyamán még tíz költőtérnek való deszkát is. Tanult asztalossegéd vagyok, így az összeállítás sem ütközött nehézségbe, csupán a kaptártípust volt nehéz megválasztani. Levélben érdeklődésemre Stitz az egyleti nagy kaptárt ajánlotta, igazi méhésztársi szíveséggel. A kaptár nagyon jól bevált, amiért czuton is a leghálásabb köszönetemet fejezem ki. Ezek szerint 1935. tavaszán már 10 drb. költőtér befestve, drótozott keretekkel ellátva várta a rajokat. Kilencet úgy, ahogy be is népesítettem, azonban az ez évben uralkodó szárazság következtében, különösen az utórajok igen gyengén fejlődtek, de azért jól betelelődtek. A nyár folyamán egyik kasom gyanus tünetekéi mutatott. A környékünköt dúló költésrothadástól tartottam. Nem

sokat vizsgálódtam, hanem egy korán reggel megsemmisítettem a családot. Maradt 3 kasom és 9 drb. kaptárom, tehát összesen 12 családot teleltem be.

Télen tovább készítettem a kaptárokat és szorgalmasan tanultam. Csak aki megpróbálta, alkothat magának fogalmat arról, milyen türelmetlenül vártam a következő tavaszt, merl minden eddigi keresetemet a méhekre fordítottam. Az 1936-ik év az előzőnél kedvezőbb volt és a 12 család annyi rajt adott, hogy kénytelen voltam 2—3 utórajt is egyesíteni, amelyek aztán ki is építették mülép nélkül teljesen kaptáraikat. Ősszel pedig a következő eredmény volt: 1 q. mézfölösleg, 22 család kaptárban és 4 kasban.

A pontosan könyvelt kiadásaim 12.000 lejt mutattak, amit az 1937-es esztendő behozott. Az évvzárlat eredményeként 340 kg. mézfölösleget, amelyből 2 mázsa hizlalt félkeretes ugynevezett „szűzsejt“-ből lett kipergetve (amit sajnos mifelénk nem tudnak kellőképen értékelni) 3½ kg. viaszt, 200 drb. 350 mm-re hizlalt félkeretet, kiépítve természetesen mülépből és 6drb. rajt leltároztam. Betelletem 25 családot kaptárba és 5 kasha, összesen 30 családot.

Méhesem szétszedhető vándorméhes, amelyben 4 sor (soroként 5), tehát összesen 20 drb. kaptár helyezhető el. A többi szét-szórta nyer elhelyezést.

Ime az 1934 óta megkezdett méhészetem anyagi eredménye. A példán okulhat sok szegény kisebbségi ember, mert hasonló eredményt érhet el jó mézelő vidéken, de nagy szorgalommal úgy a munkában, mint a tanulásban.

Avasfelsőfalu.

Schürtz János.

Mézpergető gépek

minden nagyságban,

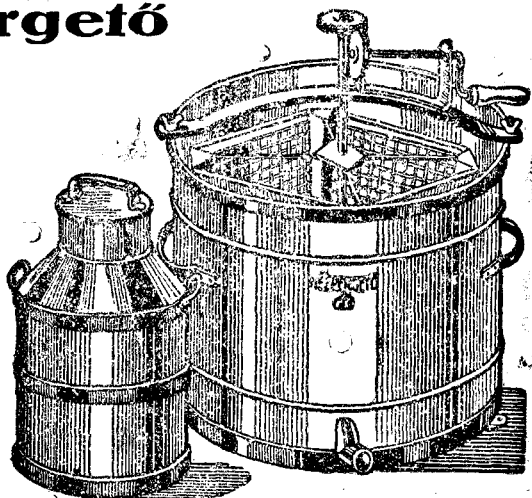
mézesbödönök,
mézsűrők állan-
dóan kaphatók

Zeiler József

bádogosnál

CLUJ

Astória-szálló mellett.

Bogár e a méh?

Gyakorló Méhészek Könyve kéziratomban a méhet gyakran neveztem „bogár“ néven. Bár a szedő hűségesen alkalmazkodott is a kéziratához, mégis könyvemben a „bogár“ szó alig néhány helyen látott napvilágot, mert kiadóm mindenütt átírta „méh“-re. A korrekturát vizsgálva én pedig következetesen visszajavítottam bogárra. Kettőnk között e tekintetben egyetértés nem tudott létrejönni, mivel ő azt bizonyítja, hogy a méh nem bogár, hivatkozott régi méhészkönyvekre, melyekben annakidején kifogásolták a bogár kifejezést.

Ha valaki mindenképen feltűnést akar kelteni beleköthet a kertoldalába is, miként annakidején egyik elméleti szaktudásunk belekötött világhírű szakemberünknek *Sötér Kálmánnak* „repülőjük“ kifejezésébe is azzal, hogy: van *repülő méh*, mert a méh repül, de *repülő lyuk* nincs, mert a lyuk nem repül. A kritikára Sötér is felteszi a kérdést: *vajjon főz-e a főzőkanál, esznek-e az evőeszközök, isznak-e az ivópoharak, fürdik-e a fürdőkád?* Hasonló akarnokok születnek folyton folyvást, hiszen egyik tudós terjedelmes cikket ír a kérdés eldöntése céljából, hogy csip-e a méh vagy szur?

A méh lakás nyílását akár repülőlyuknak, sétálónak, kijárónak köpüszájnak stb. nevezzük, akár szur, vagy csip a méh nem fontos a méhészet labirintusában és miként igazság marad, hogy Stephensohn gőzgépe sem hasonlítható össze a mai kiváló teljesítményű modern mozdonyal és mégis csak az ő érdeme annak feltalálása azokonként a méhvilágra nem lehet döntő, ha akár dongónak is nevezzük őket.

A „bogár“ szó nem jelenti szigoruan a gerinctelenek csoportjához tartozó páncélos testű rovar, melynek hártvány repülőszervét kemény fedőszárny is borítja és amelynél legtöbbször pótnévnek ott díszleg a „bogár“ u. m.: aranybogár, cserebogár, diszbogár, futóbogár, ganajbogár, katicabogár, körisbogár, ormányosbogár, pattogóbogár, svábbogár, szarvasbogár, temetőbogár stb.

Hanem a magyar nyelvben kedvelt kifejezés a bogár szó „*Ott, ahol a bogárhátu kis ház van*“... „*Szállj, szállj katicabogár*“... Fülbemászó nagyon kedvelt leánynév a „*Bogár*“. Azzal becézzük szerzett apróságainkat „*Kedves bogárkám*“. Kapós ám a bogárszemű leány is. És ha a fiatal férj a mézeshetekben „*drága kis bogaram*“-nak szólítja ifju asszonykáját, nekünk is szabad elbecézni kedvenceinket, kikhez menekülünk, ha bú, bánat ér, ha az élet terhei nyomasztólag nehezedenek vállainkra.

Mindenkinek, ki szereti a méhet, s így nekem is a méh bizony bogár.

Blénessy Károly.

Hozzászólások az öt éves munkatervhez.

Mint az igazgatóválasztmány tagja, szükségesnek tartanék ezen történelmileg fontosnak tartható gyűlésen jelen lenni. Ezért az 5 éves munkatervre vonatkozólag az alábbiakban közlöm észrevételeimet:

1. A *méhlegelő*k ügye halaszthatatlan teendő és annak megoldása érdekében minden munkaerőt sorompóba kell állítani, ennek vezetésére *Bíró Pál* méhésztársat, mint legilletékesebbet ajánlom.

2. A *vándorlás kérdése* mindenképpen szőnyegen tartandó. Nyilvántartásba volna veendő minden erre alkalmas terület. A szállítási kedvezményt mindenképpen ki kellene járni. Adómentes cukrot lehet szorgalmazni, de olyanformán, hogy annak kiosztása az *E. M. E. központi vezetésével történjék*.

3. A *betegségek elleni küzdelem* mindennél fontosabb halaszthatatlan teendő, még pedig a már meglevő törvény rendelkezése szerint, melynek végrehajtásával a mezőgazdasági kamarák alig akarnak törödni, pedig a költségvész és a nosema országreszünkben mindenütt rombol, az atkavész fenyeget, hiszen már Csehoszlovakia határán áll.

4. A *méz belföldi fogyasztásának emelése* céljából föltétlenül meggyerendő, úgy a napi, mint a heti sajtó, de különösképpen az orvosi kar.

Kiállításokat kell rendszeresíteni.

Az *exportvásárok* kérdését egyelőre nem tartom fontosnak. Egyelőre a belföldi fogyasztás emelése és népszerűsítése sokkal fontosabb.

A *méz márkázása* nélkül különben sem lehet exportvásárról beszélni. Újabb időkben, különösképpen fürdő- és üdülőhelyek közelségében annyira lábrakapott a híg nektártermelés, hogy e miatt maholnap képtelen beérlelni a mézet a becsületes méhészember.

A *méz értékesítése* ugyancsak fontos probléma. Jelen alkalommal sem hely, sem idő nincs a részletezésre.

A *méz és viasz feldolgozásának* népszerűsítése ugyancsak e kérdéssel együtt oldandó meg. A cukorkagyarak tetszetős készítményeivel s azok tőkeerejével képtelenek vagyunk felvenni a versenyt, de ha népszerűsítjük a *méhésztészta ipart*, lényegesen emelhetjük a mézfogyasztást.

Az 5., 6., 7., ponthoz nem szólhatok hozzá, mivel azt néhány mondatban megtenni lehetetlenség.

8. A *Méhészeti Közlöny* terjedelmét föltétlenül emelni kell. Üdvözljük a „*Világhíradó*” rovat bevezetését, de azon az egyen kívül nem tartjuk helyesnek idegenből vett cikkek leközlését, hiszen nekünk magunknak értékes írógárdánk van.

Blénessy Károly.

Végtelen örültem, mikor a *Méhészeti Közlöny* legújabb szá-
mában olvastam az Erdélyrészi Méhészegyesület ötéves munka-
tervét, melyet 10 pontban foglalt össze.

Amint Mózes tizparancsolatát követjük és betartjuk ma is,
vezredek óta, úgy kell nekünk méhészeknek is követni és betar-
tani a „méhészek tizparancsolatát“, mert csak így erősödik és iz-
mosodik meg a mi kisebbségi méhészvilágunk.

A célnak megvalósítását csak akkor látom biztosítottnak, ha
Erdély magyar méhészeinek nagy tömege egyesül egy nagyra ki-
épített szövetkezet kebelében.

Szövetkezik az iparos, kereskedő, tisztviselő, nyugdíjas, a
mezőgazda, csak mi méhészek vagyunk azok kik meg nem értve
egymást, nem tömörülünk egy táborba. Ha a kis méh tömege egy
család keretében olyan szépen egyesül s dolgozik „szövetkezeti“
alapon a méhcsalád, a kis méhállam fennmaradásáért, mi méhé-
szek miért nem tudunk mi is egy nagy „család“ keretében egye-
sülni s dolgozni a méhészek nagy tömegének boldogulásáért?

A szövetkezet létesítése a 10 pont keretéből hiányzik s azt
hiszem jó szolgálatot vélek teljesíteni mikor ez eszmének a felvé-
telét, beillesztését újból kérem, mert e fontos pont megvalósítása
nélkül nem látom teljesen megvalósítottnak az ötéves munka-
tervet.

Lakatos Tivadar.

A mézértékesítő szövetkezet eszméjét *Benczédi Márton* az el-
mult évi közgyűlés előtt már felvetette és a határozat szerint házi-
kezelésbe azt egyszerűbbnek találta megoldani. *Szerk.*

Méhlegelő ügy.

Végtelenül örvendek, hogy ezen minden méhészeti kérdésnél
fontosabb ügy rendezését napirendre tűzték. Kerek tiz éve hirde-
m ezen kérdés fontosságát és örömmel csatlakozom a munkások
táborába.

Valamint a földművesnek ismernie kell a kenyér termő tala-
tát, *úgy kell ismernie a méhésznek is azt a terepet, a terepnek me-
zőelő növény világát, ahová ő kenyéradó méhészetet akar felépíteni.*
Méhészet fundamentumát csak akkor rakja le a méhészt, ha a
méheci röptere elég erős ahhoz, hogy a méhészetbe vetett reményei
kalászt teremhetnek rajta. Ehhez azonban *meg kell vizsgátja a lak-
helye határának talajösszetételét. Továbbá meg kell határozza a
talajnak azon növényeit, amelyek méheinek, tömegméhlegelői
nyujtanak. Tudnia kell annak biróképességét. Ismernie kell azo-
kat a módokat amikkel szükség esetén a hiányzó mézőelő növénye-
ket szaporíthatja, vagy egyéb kulturövényekkel pótolhatja.* Amíg
a méhészt szakismeretei e téren hiányosak, addig vállalkozásával
megelgédve sosem lesz.

A méhlegelő ismerete dönti el az ő tudását. Az szabja meg a
kaptár kérdést. Az hoz sikert neki a vándorlásál, stb.

Az 1. pont a) kérdéseihez tanácsolom, hogy azokon a helyeken, ahol méhészeti tanfolyamokat tartanak, a hallgatókkal meg kell ismertetni azon fákat, bokrokat és növényeket, amelyek méhekkel közösségben élnek, azoknak méhlegelőt nyújtanak. Mint főbb méhlegelőt adók a vadon élők. Azután következnek kultur növények, melyek feloszlanak gazdasági, takarmány növények, olajos, ipari, gyógy, konyhakerti, virágkerti növények, díszfák, bokrok, erdei és határfák csoportjai közé.

Az előadó lehetőleg, ha az idő megengedi, ezen növényeket *kint a természetben mutassa be* hallgatóinak. Erre egyszerű a kalmat nyit Kolozsvárt a *botanikus kert*, ahol egy pár kivételvel mindazon növények megtalálhatók, amiket a méhésznek ismernie kell.

Alapos kioktatás kell a kulturnövények termeléséhez azoknál egyéb célokra való felhasználásához. Azokon a vidéki tanfolyamokon ahol az évszak miatt azokat természetbe bemutatni nem lehet, *szemléltető képeken, alapos megmagyarázó ismertetéssel előadni.*

1. b) Javasolom, hogy az egyesület kérjen árajánlatot több falkólától azon fajok és diszbokrokra nagyobb tömegben való szállításáról, amelyekkel a méhlegelő inségén enyhíteni akarunk. Vagy béreljen ki az egyesület az 5 év tartamára 5—6 holdas tanyás területet ezen fajok, mézelő virágtövek és magvak kitermelésére. Szerintem ez volna a legcélravezetőbb, ha kerülné olyan szakember, aki azok kitermelését elvállalná. Így kevés áldozattal meg lehetne a kérdést oldani. *Teljesen ingyen ellátni a méhészeket lehetetlen mézelő csemetékkel és magokkal.* De ha biztos hely van arra, ahová azokat a csemetéket és magvakat a termelő átadhatja, egész olcsón meg lehet oldani a kérdést. Ebbe az akcióba esetleg bele lehetne vonni az erdélyi földműves iskolákat is, az iskoláknál megvan a tér, van szakember és van olcsó munkás is, a tanulók személyében, és egyben kioktatást nyernének e téren is.

A méhlegelők kérdésének a sürgős megoldását már csak azért is javasolom, mert a mezőgazdasági kamarák szervezési törvényének 16. §. c) pontja szerint, büntetés terhe mellett kötelezővé tesz a tarló szántást, amelynek gyorsabb keresztülviteléhez az állam traktor állomásokat is állít fel, ami egyet jelent a lélekarang meghúzásával azon méhészetek felett, amelyek vidékenként a tarló tisztosításuk köszönhették életüket. Bíró Pál.

*

Az egyesület 5 éves munkatervéhez az alábbiakban teszem meg tiszteletteljes észrevételeimet.

1. A vázlat általában, — de már maga az eszme is — öszinte örömet kelt minden vérbeli méhész lelkében s óhajunk csak az lehet, hogy tényleg meg is valósuljon.

2. Véleményem szerint beveendő a tervezetbe a méhészek megszervezése, körzetre való felosztása. Ugyancsak megszervezendő a méhészek irógárdája, ami több szempontból szükséges.

3. Amig mézünket nem tudjuk eladni, addig cukorra szükség nincsen, sőt azután sines, mivel árt a méheknek és méhészetnek egyaránt. Tartalékoljuk e helyett szövetkezeti úton a szükséghez mérten inséges méhcsaládaink részére mézet. Így mézünket tudjuk értékesíteni s méheink is nekik megfelelő táplálékhoz jutnak.

Kívánatos lenne, hogy az újabb rendszerű „Kovács”-féle mézpergető eredeti nagyságban megtekinthető legyen az E. M. E. februári kiállításán, hogy lássuk annak minőségét és használatosságát.

Benczédi Márton, tanító.

Felhívás Tagtársainkhoz!

Az Erdélyrészi Méhész Egyesületnél állandóan számosan érdeklődnek a méz, viasz, méhcsalád, mézsör, mézecet, mézbor, mézés tészták legjobb beszerzési forrásai iránt. Felkérjük ezért igen tisztelt méhésztársainkat, hogy sziveskedjenek a vonatkozó bejelentéseket megtenni az E. M. E.-hez. Bejelentendő a méhcsaládok száma, ezekből hány darab van kapárban és kasban, mennyi az évenként eladásra kerülő méz, viasz, stb. mennyisége. Az eladás ideje, az árak és eladási feltételek. Ha az eladásra kerülő méz különleges minőségű akác, hárs, stb. ez a körülmény külön jelzendő.

Az adatok összeírásával az E. M. E. kettős célt kíván szolgálni. Egyrészt megkönnyíteni óhajtja az eladó feleslegek jobb áron való értékesítését, másrészt megkönnyíteni kívánja a vásárolni óhajtók részére — a közvetítő kereskedelem kizárásával — a legkedvezőbb árak és feltételek mellett való beszerzést.

A címek beküldésével úgy a saját, mint az országrészünk méhésztársadalmának érdekeit egyaránt szolgálja minden méhész. Ezért kérjük Tisztelt Méhésztársainkat, hogy az E. M. E.-t e téren is támogatni sziveskedjenek közérdekű és önzetlen munkájában.

Kérjük továbbá minden egyes tagtársunkat, hogy sziveskedjék közölni összes méhésztársaik címét, akik még nem tagjai az E. M. E.-nek, hogy a Méhészeti Közlönyből címükre mutató ványszámot küldjünk és a tagok sorába való belépés érdekében megkeressük.

Pohl Béla sk.
az E. M. E. alelnöke.

Török Bálint sk.
az E. M. E. főtitkára.

**Minden haladni akaró méhésznek,
az E. M. E.-ben van a helye.**

Megfigyelő állomások	A mérlegen álló kaptár	A kaptár súlyváltozása (10 naponként dekagramm)						Hőmérséklet C°						Csapadék mm	Napok száma				
		gyarapodás			csökkenés			legny. jobb			legkisebb				Tulnyomóan		szél- viharos	kirepülő	gyűjtő
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.		derült	borult			
															derült	borult			
Csikszentdomokos	május	50	145	140	—	—	—	23	27	26	1	3	1	62	18	13	1	30	29
	június	170	690	260	—	—	—	27	30	26	4	6	8	143	15	15	5	29	28
Dés	június	240	90	80	—	—	—	6	26	30	8	7	8	116	15	16	1	30	24
	július	50	—	103	—	100	—	30	31	33	9	9	10	—	18	13	—	31	31
Felvinc	november	—	—	—	18	22	30	1	11	10	7	2	3	48	—	—	12	15	—
	május	—	270	1580	80	—	—	24	28	31	2	5	5	25	31	—	—	31	31
EME	június	630	110	—	—	—	100	31	32	30	7	11	8	31	25	5	3	30	14
	július	—	—	270	170	50	—	31	31	26	10	8	10	61	28	3	1	31	—
EME	november	—	—	—	—	10	10	16	14	8	-1	-3	-7	13	12	18	—	—	—
	május	65	80	275	—	—	—	15	30	30	6	10	10	84	17	4	6	30	30
EME	június	320	450	570	—	—	—	31	33	32	10	14	6	37	19	11	11	30	30
	július	125	—	175	—	—	—	31	30	33	15	11	12	104	21	11	1	31	17
EME	augusztus	—	475	25	138	—	—	28	30	25	12	11	10	157	17	14	10	31	17
	szeptember	—	—	—	150	—	—	25	25	24	0	7	5	23	28	2	6	30	2
Lukafalva	október	—	—	—	—	—	50	22	15	20	2	-4	0	37	19	11	4	7	—
	november	—	—	—	40	40	45	16	15	8	-2	-2	-5	54	8	22	5	1	—
Magyarnagyzsombor	május	120	60	1090	70	—	10	14	17	20	9	15	12	75	25	6	6	28	28
	június	80	115	20	20	20	65	20	21	21	14	18	1	45	21	9	4	26	24
Pürkerec	július	30	230	550	40	—	—	22	21	21	10	14	17	6	24	7	3	31	19
	november	—	—	—	22	20	20	10	9	7	3	2	2	68	10	20	1	6	—
Zalán	június	30	—	450	85	100	—	25	30	35	14	12	14	20	—	—	10	30	31
	július	—	150	—	100	—	—	20	26	—	5	6	—	38	11	9	7	20	—
Zalán	május	—	—	—	—	—	—	21	24	25	4	5	5	—	24	6	—	3	21
	július	—	—	—	—	—	—	27	30	26	6	10	11	—	20	10	1	28	26
Zalán	július	—	—	—	—	—	—	27	25	32	12	10	12	—	21	10	—	27	12
	május	170	210	170	—	—	—	22	25	26	15	12	1	117	26	5	3	26	15
Zalán	június	12	340	—	—	—	130	28	30	25	2	8	10	17	18	12	6	23	14
	július	70	—	55	—	155	—	22	27	30	13	7	8	83	13	17	6	18	10

Egyleti élet

Az E. M. E. igazgató-választmányi ülése.

Fontos kérdések megtárgyalására ült össze december 9-én az EME igazgatóválasztmányja Pohl Béla e. alelnök elnöklete alatt. Az ülésen jelen voltak Stief Ottó e. alelnök, Buttinger Ádám, Zoláni Ferenc, Nagy Vilmos, Várady Béla, Szigethy Jenő, Petres Gyula, Kabai József, Hirschfeld Lajos, Bedő Albert és mások. A tárgysorozatot Török Bálint főtitkár és Seyfried Ferenc titkár terjesztették elő.

Napirend előtt Pohl Béla e. alelnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg néhai Kicsid Géza e. elnökről.

Mielőtt az egyesületi közlönyben ismertetett tárgysorozat részletes tárgyalásához kezdenénk — mondotta — egy szomorú, de egyben kedves kötelezettségünknek kell eleget tennünk, megemlékezni korán elhunyt szeretett elnökünkről Kicsid Gézáról.

A mult század egyik legnagyobb filozófusa báró Eötvös József mondja, hogy: *Létünk égő szövetnekhez hasonló, mely majd lassabban, majd sebesebben, de folyton fogy.*

*Boldog ki létének ezen mulandóságára goldolva, magát az-
tal vigasztalja, hogy sokaknak világítok.*

Eötvös két rövid mondatban jelezte a tartalmas élet titkát.

Kicsid Géza egy teljes élettel igazolta a böles mondását.

Igazolta, mert egész élete, a másokért való lobogás volt.

Minden dolga, minden tette a másokon való segítség, a kö-
zéért való lelkesedés és az Ur Isten kertjének ápolása.

Mint pap, mint lelkipásztor, egyházkerületének élén viszi
előre a hit lobogóját, mint ember szerényen vissza vonul, mint
munkás azonban példát adott ismét erről, hogyan kell, hogy ho-
gyan lehet önzetlenül dolgozni mindig, de mindig csak máso-
kért.

Amikor pedig elfáradt az ő legkedvesebb barátainál a mé-
neknél keresett és talált magának vigasztalást és követve az ő
példájukat, szerzett újabb erőt, az embertársaiért való küzde-
lemhez.

Egyesületünk régi törzsökös tagja, mint elnökünk, azonban
aránylag rövid ideje vezette páratlan lelkesedéssel ügyeinket,
mégis azonban az Ő égisze alatt jutott dülőre a kaptár kérdés,
amelynek szerencsés megoldása hivatva van egyesületünk és az
erdélyi méhészek gazdák életében egy jobb kor, egy virágzóbb élet
lehetőségét megteremteni.

A kérelhetetlen sors kegyetlen sietséggel ragadta ki Őt so-
rainkból, hogy a halottak birodalmát egy nemes lélekkel gazda-
gabbá, bennünket pedig szegényebbé tegyen, egy önzetlen, fá-
radhatatlan, mindnyájunk szeretébe zárt, munkatársunkkal.

Hiszem, hogy e percben az Ő nemes lelke, vissza tért, itt
van közöttünk, tegyük tehát az Ő színe előtt fogadalmat arra,
hogy a példaadó munkáját folytatni fogjuk és az Ő szellemében

tovább dolgozunk az erdélyi méhész gazdák és egyesületünk dekében.

Fogadalmunk megerősítése s emlékének, tisztelete, egy i cig álljunk némán, és gondolatban legyünk véle.

Ezután *Török Bálint* főtitkár tett jelentést az egyesület a temetésen való képviseltetéséről és a temetéssel kapcsolati történt intézkedésekről. Elhatározta ennek kapcsán a vála: mány, hogy a méhészet fejlesztése érdekében kifejtett ért munkásságának emlékére 4 hársfát ültet sirjához.

Seyfried Ferenc olvasta fel ezután a mult ülés jegyzőköi vét, majd ennek hitelesítése után *Török Bálint* főtitkár terje tette elő a M. K. mult számában közölt 5 éves munkaterv amelyhez a választmány csaknem valamennyi tagja hozzászól és a választmány azt, egyhangulag elfogdta. Választmány ell tározta, hogy a tervezet minden egyes pontjának munkálása külön bizottságokat kér fel. A bizottságokat részben felkérés állítja össze, részben pedig az önkéntes jelentkezőkből és ezut is felkéri a választmány az egyesület összes tagjait, hogy szive kedjenek a nagy munkában részt venni az ügy iránt való önze len lelkesedéssel. A jelentkezések alkalmával bejelentendő, ho ki melyik munkacsoporthoz kéri beosztását. Eddig a következ kijelölések és önkéntes jelentkezések történtek.

1. *Méhlegelők ügye*: *Stief Ottó* e. alelnök, *Biró Pál*, *Balog Sándor* Torda-Turda, *Finta Andor* Turda, *Lukács Ottó* Mára marosziget-Sighet, *Kleisl Gyula* Szilágytella-Borla.

2. *Méhekkal való vándorlás kérdése*: *Pohl Béla* e. alelnök *Feldmann* Tivadar Valea lui Mihail-Érmihályfalva, *Várady Béla* *Tóth István*, *Katona Sándor*, *Bidó Albert* Kolozsvár, *Benczédi* Domokos Torockó, *Gál Gyula* Torockószentgyörgy-Coltesti, *Szilágyi Márton* Cluj-Kolozsvár.

3. *Betegségek elleni küzdelem kérdése*: dr. *Örösi Pál* Zoltán, *Török Bálint* főtitkár, *Seyfried* Ferenc titkár, *Stitz János*, Cluj-Kolozsvár.

4. *Méhértékesítés, mézpropaganda kiállítások, méz és viasz feldolgozás*: *Török Bálint*, özv. *Kremnitzkyné*, *Fröhlich Ilona* *Hirschfeld Lajos*, *Engli Vilma* Lunca Bradului-Palotailla, *Zoltáni Ferenc*, *Bedő Albert* (Cluj-olozsvár), *Benczédi Márton* Magyaroszovát-Suat, dr. *Bibó Béla* (Kiskapus-Capusul Mic).

5. *A méhtenyésztés és nemesítés*: dr. *Örösi Pál* Zoltán, *Seyfried* Ferenc, *Blénessy Károly* (Csikszentdomokos), *Stitz János* Cluj-Kolozsvár, *Baritz Barnabás*, *Fülei Endre* Szentegyházásfalva Vlahita, *Pop Silvius* Bonchida-Bontida. *Szenes Imre* Aghires Egeres.

6. *A méhészet üzemtanai*: *Balogh Jenő*, (Valeni-Magyar-alkó), *Fodor Béla* Szilágybala-Borla, *Vagzsina Imre* Kristyor-Cristior.

7. *Méhészeti szakoktatás*: *Stief Ottó* e. alelnök, *Török Bálint* főtitkár, *Seyfried* Ferenc titkár.

8. *Méhészeti közlöny*: *Pohl Béla* alelnök, *Török Bálint* szerkesztő főtitkár, *Seyfried* Ferenc titkár.

9. *Méhészeti jogismeret*: Dr. Ince Béla jogtanácsos, dr. Páthy Gyula Kóhalom-Rupea, dr. Asztalos Sándor Kolozsvár-
luj.

19. *Anyagi ügyek*: Elnökség, tisztikar és igazgató választ-
mány.

Az 5 éves programhoz beérkezett hozzászólásokat a M. K. en rendre közölni fogjuk. Az első írásos hozzászólás Blénessy Iároly tagtársunktól érkezett, amely az új vál. ülésen is felol-
asásra került.

A választmány tudomásul vette ezután a szeptemberi ko-
ozsvári méhészeti tanfolyamról szóló jelentést és elhatározta,
ogy alkalmas időben a tél folyamán a haladó méhészek szá-
ára továbbképző méhészeti tanfolyamot rendez. Ugyancsak tu-
lomásul szolgált, hogy 1938 évi május hó folyamán az egyesület
iyulafelhérvárt a róm. kath. fiunevelői intézet tanulói részére is
méhészeti tanfolyamokat rendez.

Tudomásul szolgált, hogy a kézdivásárhelyi gazd. iskola ré-
zére is küldött az egyesület egy erómérőt megfigyelések eszkö-
ése céljából és ezzel az egyesületi méhészeti megfigyelő állomá-
ok száma eggyel gyarapodott.

Elhatározta az egyesület, hogy az 1938 év nyarán egy na-
yobb szabású méhészeti kiállítást és exportvásárt rendez Ko-
ozsvárt.

A mézértékesítés kérdésével kapcsolatban szó került a méz
narkázásának kérdéséről és az egylet elhatározta, hogy az
egylet tanulmányozni fogja azzal a céllal, hogy a tagok érdekeit
okozottabb mértékben szolgálhassa ezuton.

A Mikes-tetői vándorméhészet megtekintésére rendezett ta-
nalmányi kirándulásról szóló jelentés tudomásul vétele után
örömmel vette tudomásul a választmány, hogy az egyesület a
lési rendőrség és mezőgazdasági kamara támogatásának igény-
évetelével a dési egyleti tagok kérésére egy mézfeldolgozó üzem-
él elejét vette, hogy naponta 10,000 számra pusztíthassa a mé-
teket az oda a mézszagra beözönlő méhek forrázásával. Az üze-
net az egyesület köteleztette ajtóinak és ablakainak sűrű drót-
rállóval való elzárására.

Lépéseket tett ismét az egyesület az inséges méhcsaládok
ukorral való etetése céljából kedvezményes áru cukor beszer-
ése tekintetében, sajnos azonban ezuttal sem sikerült eredményt
érni. Több kisebb belli ügy megbeszélése után az ülés véget
rt.

**Január hó 1-én esedékessé válik az 1938 évi tagdíj befi-
zetése.** Felhívjuk T. Tagtársaink szives figyelmét hogy az
E. M. E. tagdíja, mely egy évre 100 lei, január hó 1-én ese-
dekessé válik. Kérjük T. Tagtársainkat, hogy tagdíjaikat
sziveskedjenek esetleges hátralékaikkal együtt az E. M. E.
eimére (Cluj, A. Muresan-utca 10.) január hó folyamán —
felszólítás várása nélkül — beküldeni. Kolozsvár, 1937. de-
cember 16. **Az E. M. E. Elnöksége.**

Felhívás a hátralékos tagdíjak befizetésére.

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület minden lehetőet megte a tagok érdekeinek megfelelő módon való képvisellete és sz gálata céljából. Hivatásának azonban csak akkor tud meg lenni, ha az egyesület tagjai is kivétel nélkül, valamennyi eleget tesznek vállalt kötelezettségüknek és az alacsony össze ben megállapított évi tagdíjat rendszeren befizetik.

Könyveinket átvizsgálva látjuk, hogy tisztelt tagtársaink egy része tagdíjával hátralékban van. Tekintettel a közelgő esztendőre, amikor már az 1938. évi tagdíj is esedékesé válik kérjük tisztelt tagtársainkat, hogy ne gyűjtsék fel hátralékaikat mert ezzel nemcsak önmaguknak, hanem az együletnek is anya nehézségeket okoznak. Az évi rendes tagdíj 100 lej, mely össze az E. M. E. (Cluj-Kolozsvár, Andrei Mureşan utca 10. szán címére küldendő be.

Kérdés — Felelet.

Kérdés: Egyik előfizetőnk 15 drb. 1 kg-os súlyu rajt rendel. Az eladó a rajokat leszállította. A rendelő a rajok megérkezés után tanuk előtt lemérte a rajokat és az összes szállitmányná 3.35 kg. hiányt állapított meg. A rendelő kérdezi, hogy veszít-e raj a súlyából a szállítás alatt?

Felelet: A természetes rajok a rajzás pillanatában, magukra teliszívják mézzel és így távoznak a méhkasból. A nagyobb rajok (2—3 kiló súlyuak) néha 1 kg. mézet is felszívhatnak és magukra visznek. A szállító az egy kiló súlyu rajoknál bizonyára sepréssel dolgozott. Seprés alatt a méhek ugyancsak megszívják magukat mézzel. A felszívott mézet a természetes rajok helyi belakolásánál az első sejtek építésére használják fel, míg a szállítás alá kerülő seprert rajok a szállítás alatti időben önmaguk táplálására fordítják, így a veszteség súlyban feltétlen mutatkozik. A megrendelő követelése tehát csak akkor volna jogoszerű, ha tudva ezt az 1 kiló népeségű rajokra 1.10—1.20 kilós megrendelést csinálna, mert az apadás feltétlenül előáll.

Kérjük gyakorlati méhésztársainknak a kérdéshez egy pár sorban való szives hozzászólását.

Raktáron tartom az

Egyletli nagy és Egyletli kis kaptárokat

Megrendelésre vasuton teherárúként szállítom. A kartárak ára teljesen felszerelve csapozott vályus keretekkel, kihuzható lemez tisztító fenékkal, bádoggal, etetővel, Hannemann rács- és szitaszövetes rárával darabonként 620 lej. Gépen leszapozott csapozott vályus keret darabonként — — — — 3—4 lej. Kertléc 100 m.-ként 8 mm. vastag 25 cm. széles ára — — — — 140 lej. Megrendelésre bármilyen más méhkaptárt is készítek. — Kérdésre válaszombé'yeg ellenében felelek. — Raktáron tartok múltépet 260 lei árban. Árváltozás fenntartva. — Veszek kásos méheket, esetleg kaptárral cserélek

VÁRADY BÉLA kaptárkészítő üzeme

Cluj, Strada Reg. 83. Infanterie 4.

Világhiradó.

Kristályos méz folyósítása Délafrikában. A kristályos méz folyósítása céljából a mézes edényt rendszeren vízfürdőbe állítják. Ez kényelmetlen, mert a víz hőmérsékletét időnként ellenőrizni kell, hogy tulságosan magasra ne melegedjék. A magas hőmérséklet ugyanis árt a méznek. *Beyleveld* délafrikai méhészt úgy folyósítja a mézet, hogy az üvegeket bélell falu kaptárba rakja s a kaptár belsejében 40 wattos villanykörtét lógat. A villanykörte éppen eléggé felmelegíti a kaptár levegőjét ahhoz, hogy a méz folyékonyvá váljék, de nem kell attól tartani, hogy a meleg igen magasra emelkedik. A folyósítás 6—12 órát vesz igénybe. A szerző szerint a hőmérséklet nem haladta meg a 140 Fahrenheit (=60 C) fokot. (A hőmérséklet természetesen függ a kaptár nagyságától és a külső hőmérséklettől, valamint a kaptár szellőzésétől is.) A 60 C^o-os hőmérséklet Amerikában elfogadott, európai viszonyok között azonban, ahol a méz fermentumainak (enzymjeinek) épségével többlet törődünk kb. 40 C^o-ig volna szabad a mézet hevíteni. Természetesen az a hőfok is elérhető a villanykörtével, csak a kaptárt ennek megfelelően kell szellőztetni.

Magyarországon fekete mézet találtak. A Duna-Tisza-közi Mezőgazdasági Kamara által kiskunhalasra meghirdetett minőségi mézversenyen, egy minta teljesen meggyiproszon aluli sötét színű volt, ami az üvegben fekete színt mutatott, továbbá még négy minta teljesen bordóvörös színben mutatkozott. Az érzékszervi és kémiai, valamint növényi eredetre irányuló vizsgálatok során kimutatták, hogy ez a teljesen sötétszínű méz elsőrendűen alkalmas az ajakos virágokból származó világos mézek szinesítésére és aromásítására. A vele összeházasított tarlóvirág, repce és ehez hasonló természetű világos mézek sokat nyerhetnek. Így a kereskedelemre is nagy értéket képez. A fekete méz a tengerszin feletti 55—65 méter magasságban fekvő alföldi homokbuckák kizárólagos növényétől a *kutyatejtől* (*Euphorbia*) ered.

Raj a szakállban. A berlini állatkertben egy érdekes esemény történt. Egy hosszú fehérszakállas öreg ur a padon ülve elaludt. Bizonyos idő múlva erős zümmögésre ébredt fel, s a legnagyobb megrökönyödésére látta, hogy sok-sok méhecske igyekszik a szakállába kapaszkodni. Volt annyi lélekjelenléte, hogy nem mozdult a helyéről. A nem mindennapi látványra odacsődült szemtanuk egyike rögtön jelentette az ügyet az állatkert igazgatóságának. Az igazgatóságtól rögtön méhészekért telefonáltak, kik autóval siettek az esemény színeire s megszabadították az öreg urat a kellemetlen helyzetéből. Közben az öreg ur megesküdött, hogy még aznap levágatja a szakállát, melyet egész életében hordott.

Különfélék

Méhésztagtársainknak örömeiben gazdag, boldog karácsonyi ünnepeket és munkás újesztendőt kívánunk!

Kaptárfestés. Az asztalosenyvre vizet öntök s azt 24 óráig állni hagyom. Majd a vizet leöntöm róla, kevés lenolajat öntök hozzá s gyenge tűzre állítom, hogy az enyv teljesen felolvadjon. Ha ezzel a masszával a kaptárt bekenem az tartós lesz, mert a nedvességre a kevrék igen ellentálló.

Az egyesületi kis- és egyesületi nagy kaptárak a gyakorlatban igen jól beváltak, ezért mindazon tagtársainknak akiknek kaptárra lesz szükségük az idén, ajánljuk, hogy már csak Erdély méhészeteinek egységesítése okából is feltétlenül új egyesületi méretű kaptárakat rendeljék meg, amelyek igen szolid kivitelben az E. M. E. útján is megrendelhetők kedvezményes árak mellett.

Fűzfa ültetése. Vágjunk egy 40—50 cm.-es fűzfavesszőt, dugjuk jó mélyre a földre, az hamarosan meggyökeresedik és fejlődni fog. A földben nem válogatós. A méhészeti szempontjából a *Salix caprea* (kiváló mézelő) *Salix viminalis* és *Salix alba* a legmegfelelőbb és tavasszal kitűnő szolgálatot tesznek.

Ingyenes méhészeti tanfolyam Cluj-Kolozsvárt. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület Kolozsvárt, 1938 május hó 8—10 napjain ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez, a méhészetről iránt érdeklődők számára. A tanfolyam hallgatói úgy elméleti, mint gyakorlati téren kiképzést nyernek és a tanfolyam hallgatásáról bizonyítványt is kapnak. A tanfolyam díjtalan csupán a beírásért fizetendő 100 lei személyenként. — Jelentkezéseket elfogad az E. M. E. Cluj-Kolozsvár, Muresan Andrei-utca 10.

Az 1938 évi méhészeti kiállítás ügyéről már több ízben írtunk. Addig is míg annak idejét és részletes programját közölünk, örömmel irhatjuk meg, hogy a kiállítás rendezésének tervét az igazgató választmány december 9-i ülésén elfogadta és az előkészületek megtételére a meghatalmazást az Elnökségnek megadta. — A részletes programot lapunk közelebbi számában közölni fogjuk. Már most felkérjük T. T. társainkat, hogy a kiállításon való részvételre az előkészületeket idejében megtenni sziveskedjenek.

Apróhirdetések

Blénessy Károly: „Gyakorló méhészek könyve” című szakmunkája nélkülözhetetlen tanácsadó kezdő és haladó méhészeknek egyaránt. Az értékes könyv ára 100 L., tehát 2 kg. méz, vagy 1/2 kg. mülép árából beszerezhető. Ajánlott postai küldés céljára az áron kívül még 15 L. mellékelendő. Cím: Blénessy Károly Sándomic. Jud. Ciuc.